8ste JAARGANG. CURACAO DEN 31n. OCTOBER 1891. N° 409

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
68, RUE LAFAYETTE. PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

BESCHAVING EN ZEDELIJKHEID.

De liberale principen van: uitbreiding van onderwijs, leerplicht enz., hoort men in onze dagen zoo dikwerf verkondigen en worden door minderheden zoo luide herhaald, dat men inderdaad zou gaan gelooven, dat de zedelijkheid eener maatschappij van de mate van letterkennis afhing.

Om te bewijzen, dat de beschaving op zich zelf de zedelijkheid bevordert, wees een Duitsch afgevaardigde er onlangs op, dat onder de bestrafte misdadigers altijd verreweg het grootste aantal niet onderwezen is. Hiermede wilde hij betoogen, dat de kennis van lezen en schrijven in hooge mate tegen de misdaad behoedt. De velerlei oppervlakkige en valsche gevolgtrekkingen, die reeds uit statistieke opgaven zijn gemaakt, zijn hierdoor met eene nieuwe vermeerderd.

Terwijl wij in vroegere eeuwen zelfs mannen van groote beteekenis op het gebied van politiek zoowel als van kunsten en wetenschappen hebben gehad, die niet konden lezen of schrijven, komen bij de tegenwoordige toestanden de niet-onderwezenen bijna uitsluitend voort uit huisgezinnen, waar de grootste armoede woont. Het heeft dus den onwetenden in de eerste plaats doorgaans ontbroken aan huiselijke opvoeding, terwijl bij de meeste kinderen, die later met goed gevolg de school bezochten, de zedelijke opvoeding reeds vooraf meer of minder was begonnen, en gedurende het schoolbezoek verder werd geleid. Wat zou het voor onderwijs zijn, dat niet tevens in menig opzicht opvoedend zou kunnen werken? Zonder tucht, b. v. al zou zij slechts uiterlijk op de kinderen werken, kan geen goede uitslag van het onderwijs worden verkregen. Bijgevolg is het niet door lezen en schrijven, dat het kind wordt opgevoed en tot zedelijkheid wordt geleid, maar oefent de *opvoeding*, die bijna onafscheidelijk met het leeren gepaard gaat, dien invloed uit, al is hij ook nog zoo gering. De onwetende komt bijna altijd uit een geheel arm huisgezin, en zal ook op weinig uitzonderingen na arm blijven. Zeer vele misdaden zijn dan ook het gevolg der armoede of worden door haar bevorderd. Een rijk koopman of eigenaar zou eenvoudig voor gek worden verklaard, als hij wilde deelnemen aan een moord gepaard met diefstal.

De beschaving is een tweesnijdend zwaard. Is de beschavingsstof goed en wordt zij op juiste wijze toegepast en een goede opvoeding er mede verbonden, dan werkt de beschaving bevordelijk aan de zedelijkheid. Slechte beschavingsstof echter, of goede zonder vreemde of eigen opvoeding, moet nadeelig werken op de zeden.

Opdat men niet bewere, dat deze meening over de werking der beschaving op de zedelijkheid eene specifiek ultramontaansche is, laten wij hier de woorden volgen van een man, die zeker niet als een vriend van het katholicisme en nog niet eens van algemeene Christendom kan genoemd worden.

Herbert Spencer schreef in zijne *Préparation à la science sociale par la psychologie*: "Het vertrouwen op de zedelijke macht der beschaving van den geest, dat met de feiten in lijnrechte tegenspraak is, is overigens op zich zelf dwaas. Welk verband kan er wel bestaan tusschen de wetenschap, dat groepen van teekens woorden voorstellen,— en het gevoel van plicht? Hoe kan de vaardigheid, waarmede men klankteekens neerschrijft, den wil tot het goede versterken? Hoe kan de kennis der vermenigvuldiging of deeling gevoelens van deelneming opwekken, zoodat zij elk streven, om den naaste te benadeelen, onderdrukt. Hoe kunnen oefeningen in de ortographie en redekundige ontledingen het gevoel van rechtvaardigheid ontwikkelen, of de opeenhooping van aardrijkskundige bijzonderheden de liefde tot de waarheid vermeerderen?"

Negen jaren na het uitbreken der Fransche revolutie zeide de minister van binnenlandsche zaken: Het is tijd, dat de beweringen voor de feiten zwichten. Geen onderwijs zonder opvoeding en geene opvoeding zonder godsdienst en zedenleer! De professoren hebben te vergeefs gewerkt en onderwezen, daar men dwaselijk verkondigde, dat er in de scholen nooit meer van godsdienst gesproken mocht worden. Het onderwijs is sinds 10 jaren nul en van geenerlei waarde."

Het is natuurlijk verre van ons, hierdoor het gebrek aan beschaving te willen verdedigen. Geestelijk voedsel is bijna even noodzakelijk als het lichamelijke, en in de Fransche revolutie b. v. had de revolutionnaire minderheid nooit zoolang het christelijke en monarchisch gezinde land kunnen onderdrukken, zoo niet de wetenschappelijke en politieke beschaving in den loop der 18e eeuw door de schuld van den staat en der Fransche kerk, die te zeer in den dienst van den staat was, meer en meer was achteruitgegaan.

Dat de katholieke godsdienst de draagster is van de ware beginselen van beschaving en opvoeding, moeten zelfs zij erkennen, die vijandig tegenover haar stonden. Zoo lezen wij thans weder in de *Revue des deux Mondes*, het groote liberale Parijsche tijdschrift, een artikel van Taine, denzelfden vrijdenker, die nog kort geleden de mannen der revolutie 1793 afschilderde als gemeene schurken. Van tijd tot tijd dwingt de waarheid dien schrijver, om aan den godsdienst, het Christendom, zijne hulde te brengen. Taine, die zooveel kwaads heeft gezegd van datzelfde Christendom of liever van het Katholicisme, schrijft thans:

"Het is nog voor vierhonderd millioen zielen het groote paar vleugels, om den mensch te verheffen boven zijn kruipend leven en zijne enge grenzen, om hem te geleiden dwars door het geduld, de gelatenheid en de hoop, de zuiverheid en de goedheid tot aan de zelfopoffering. Overal en altijd, sedert 1800 jaar, als deze vleugels verzwakten of gebroken werden, verbasterden de openbare en bijzondere zeden. Als men dit van naderbij beschouwt, kan men berekenen, wat steun het Christendom gebracht heeft in onze samenleving, wat al eerbaarheid, zachtaardigheid en naastenliefde: wat al eerlijkheid, goedetrouw en recht het heeft gehandhaafd. Noch de wijsgeerige reden, noch de kunst- en letterkundige opvoeding, noch de militaire tucht, geen enkel wetboek, geen gouvernement zou in staat zijn, om die diensten te vervangen. Het Christendom alleen houdt den mensch tegen, om niet in den modderpoel weg te zinken, en het aloude Evangelie, in welken vorm het ook zij gekleed, biedt nog den hechtsten steun voor het maatschappelijk leven."

Zoo gevoelt zich een der eerste schrijvers van onzen tijd, de vrijdenker Taine, gedrongen te spreken om te getuigen voor het Christendom en den godsdienst, waarvan men den invloed bande uit de school, dien men niet meer als den grondslag der beschaving wilde beschouwen.

In maatschappijen, waar de kennis en de wetenschap niet met den godsdienst samengaat, zal de zedelijkheid op een zeer laag peil staan. Alleen de godsdienst, die de wetenschap leidt en voor uitspattingen behoedt, kan de grondslag zijn eener ware beschaving. Waar die ontbreekt daar is ook zedelijkheid ver te zoeken en ziet men maar al te dikwerf, dat de meest beschaafden, de meest onzedelijken zijn.

BEDE OM BIJSTAND

Gaarne voldoen wij aan het verzoek van den Spaanschen consul alhier, den heer Wm. Henriquez, om onderstaand verzoek om hulp voor de overstroomden van *Consuegra* in Spanje, in ons blad op te nemen. Curaçao, dat zich door zijn liefdadigheid steeds kenmerkt, zal zich in deze niet onbetuigd laten.

FEUILLETON.

Inundacion di Consuegra

Courantnan di Europa i nos também a poné na conocementoe di nos lezadónan, es inundacion terribel koe Consuegra tabata victima, koe no a costa solamente bida di miles hende, ma también un perdida di miljon i miljon. Nos ta na ocasion di por publica algun particularidad di es inundacion.

Garosinan ta pasa caja rond coe bistir i cominda — asina un bisitante ta scirbi — ta un idea exelente, práctico, pasobra hendenan tin necesidad di panja i alimentoe; i asina nan ta haci nan un sirbicio mas grandi koe placa. Naturalmente no tin nada di coempra awor na Consuegra, i cualkier hende koe bai aja awor coe su sacoe jen di placa, no por haci nada coe nan.

Si mortoenan ta derá, sie ruinanan ta kitá, i si hambrientenan ta alimentá, anto si placa'ta di necesidad pa drecha coenucoenan, traha cas nobo i traha camina. Morto di bestia, nan ta kima. Nan ta calcula nan cantidad pa un cuater miljon i perdida material pa cincoe miljon pesetas. Porfin nan a poné mân fuerte pa dera, mortonan, pasobra ja ora a pasa. Es cementerio nobo di Consuegra tin tres anja bieuw i den toer e tempoe-ai, nan no a dera asina tantoe morto koe despues di es anochi horribel di 11 September.

Toer, ricoe i pober, sin ningun distincion ta worde poné den buracoe un banda di otro i tapar coe kalki, afin di evita un peste. Ni cruz ni un piedra ta moenstra oenda un querida di bo ta droemi pa semper. I es lugar-ai koe mester ta santoe pa toer hende, mester tin un homber na warda coe scopet cargá, dispuesto pa mata hijena humana. Pasobra ki otro nomber bo por doena hende asina, koe ta saca mortonan for di bao di ruína of koe ta coba buracoe pa corta dede of orea di muher pa podera di nan renchi? Ta imaginable un oposicion mas grandi? Di un banda caridad ilimita di es koe ta doena, koe ta doena sempér noema, sin haci caso na ki manera toer e dadivanan lo ta emplea; i na otro banda, codicia bao di su forma di mas asquerosa. N'e momentoe aki, muchoe cos ta drecha caba; gracia pa auxilio di Madrid, hopi hende ta bistir, i loké ta coeminda no tin falta, ma na principio tabata terribel. Muhernan tabatin solamente un *saya*, hombernan tabata camna pia abao i ainda esakinan tabata favorecé pa suerte, tabatin, koe tabata sunoe i sin sabi oenda scondé nan curpa. Nan, koe semper tabata bon bistí coe cadena, renchi i diamanta, tabata contentoe koe nan por a haja un bistir di lodo pa nan por tapa nan desnudo. Un habitante di mas ricoe di Consuegra, i, koe den un anochi el a bira un limosnero, a presenta su manecé for di su conocementoe pa perdida di toer loké é tabatin, rancando pida pam secoe, koe nan a doené p'e pasigua su hamber, sin papia un palabra ni un drup di lagrima.

Un hende koe a scapa, ta conta asina: Bistoe koe tempoe no tabata pronostica nada bon; mi a haci coe mi senjora i mi roeman-muher a bai na un parente, koe su cas ta mas na haltoe koe di mi, pa nan keda pasa nochi. Mi a keda solamente coe mi dos jioenan, un-muher di 18 anja i un homber koe a fica droemi ketoe den su wiegi. Di repente tempestad a kibra i poco despues awa a bacia drenta nos cas. Promé cos koe mi a corda, ta bai subi para riba mi cama i mira koe mi por cohé un balki, ma unbé awa a coeminza bacia for di ariba también. Peligroe tabata aumenta terribel i mi a recomenda Dios mi alma i di mi jioenan, pasobra toer esfuerzo pa salba tabata en bano. Es awa a kita nos cas i lastra nos también bai coené. Sin koe mi por a landa, mi a drief bai té na punta di caja oenda, na un haltura mi a cohé un paloe tené. Despues di un bon ora i di un lucha pa bida of morto, mi tabata tendé kega di un muher koe tabata haci su ultimo esfuerzo p'e salba. Mi tabata basta dichoso di por a cohé i ranké for di un morto sigur. Té ora koe e tempestad a calma i koe luna a tira su luz riba es esenario di destruccion i di morto, mi a mira koe mi a salba mi mes jioe-muher. Su manecé, bao di gran peligroe, nos a bai na un lugar mas haltoe di stad.

CONSULADO DE ESPANA EN CURAZAO.

Queridos Conciudadanos,

Nunca se ha apelado en vano á los sentimientos humanitarios de los habitantes de esta Isla. Cuando los catástrofes han hundido en la miseria y el sufrimiento á alguna porción de la familia humana. los ayes de las víctimas han encontrado siempre en los corazones de esta población, un eco simpatizador. y manos generosas han estendido siempre el óbolo de socorro y de alivio.

El infrascrito. Cónsul de S. M. Católica, se halla hoy en el caso de hacer un llamamiento á esos sentimientos filantrópicos en favor de las desgraciadas víctimas de las inundaciones que han azotado últimamente á algunos pueblos de España. dejando estas hondas huellas de su paso azolador. y millares de seres humanos gimen hoy en el dolor. la miseria y la penuria: viudas. huérfanos lloran desconsolados la pérdida de los que eran su único apoyo. su único sostén. y reclaman con justicia la conmiseración y la ayuda de las almas compasivas.

Animadas de los sentimientos mas refinados de benevolencia. ya casi todas las naciones. condolidas de tanto sufrimiento y deseosas de proporcionar á las afligidas familias un alivio en sus penas. han ofrecido sus dádivas: han abierto suscriciones para proveerá las necesidades de tantos desvalidos.

Excitados pues. dignos conciudadanos, por tan loables ejemplos. el infrascrito. sea en comision. sea en particular. pasará con una lista á recojer los nombres y las donaciones de los contribuyentes á tan humanitaria causa y recomiéndase á su favorable acojida. con la viva persuasión que su apelación á los benévolos habitantes no dejará de encontrar una buena cosecha de generosas dádivas. digna ofrenda de corazones nobles y magnánimos

¡ Que una vez más atestigüe la población de Curazao su humanidad y su filantropía. y á nombre de los beneficiados me anticipo á espresar su reconocimiento por tan caritativa demostración de su conmiseración.

Curazao. 24 de Octubre de 1891.

El Cónsul de S. M. Católica,

Wm. Henriquez.

Wij vernamen. dat reeds verschillende ingezetenen aan deze roepstem gehoor gegeven hebben. O. a. werden ons de giften gemeld van:

Den H.E.Gestr. Heer Gouvera..	ƒ 42.—
Mgr. H. A. M. Joosten.........	„ 26,50
R. Pastoor L. Mulder.........	„ 10,50
Sr. M. Cuervo..................	„ 10,50
Srs. A. Bethencourt é hijos....	„ 26,50

Ook de kleinste giften zullen verder door bovengenoemden Consul in dank ontvangen worden.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Zondag den 1 November a. s. zal de Gouverneur geen bezoeken ontvangen.

Curaçao den 30 October 1891.

De Adjudant.

J. Van der Linde Schotborgh.

Ll. Dinsdag werd in de S. Annakerk te Otrobanda door Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten een pontificale H. Mis van *Requiem* opgedragen tot rust der ziel van den ontslapen priester. den Zeer Eerw. Heer Engelbertus Antonius Jordanus Onderwater. in leven pastoor van St. Martin.

Deze plechtigheid werd met veel belangstelling door een menigte geloovigen bijgewoond.

Geen geringer blijk van leedwezen betuigden de parochianen van Pietermaai bij de solemneele lijkdienst. die aldaar in de kerk. toegewijd aan de Koningin van den allerh. Rozenkrans. jl. vrijdag ter zielerust van pastoor Onderwater werd gedaan.

Ook in de overige kerken van Curaçao en toebehoorende eilanden werden voor hetzelfde doel HH. Missen gezongen. waarbij het groot getal der aanwezigen getuigde. hoezeer de overleden priester bij alle katholieken geacht en bemind was.

Mogen de vurige gebeden en vele H. Communiën voor pastoor Onderwater opgedragen. hem spoedig de eeuwige rust binnenleiden.

Gisteren om 11 ure des voormiddags had de plechtigheid plaats van de uitreiking van het portret van wijlen Z. M. Koning Willem III. namens HH. MM. de Koningin en de koningin Regentes, aan het Garnizoen van dit eiland.

De Gouverneur. vergezeld van de leden van de Raad van bestuur. deed de overdracht van het portret met eene toepasselijke rede. en daarna werd de missive. waarbij de toezending van het portret geschiedde. voor het front der troepen voorgelezen.

Naar aanleiding van die plechtige overdracht tracteerde de Gouverneur de manschappen van het Garnizoen op wijn en sigaren en gaf Zijn Hoog Edelgestrenge gisteren avond een diner voor militaire autoriteiten. waarop tevens eenige burgerlijke autoriteiten uitgenoodigd waren.

C. Cl.

Lijst van brieven. welke onbestelbaar zijn bevonden:

Jesus Ma. Gonzales. Hermanos Gonzalez. Abigael de D. Henriquez. Rosalia Lourens. Samuel Levissberg. Constancia Mingeria. A. Menard. Mateelda Mathias. Carlos Parra C. Joas Franco Rodriguez, Alfred Sosa de Nuñez.

NEDERLAND.

Blijkens een bij den minister van buitenlandsche zaken ontvangen bericht van Hr. Ms. gezantschap te Berlijn. is de verordening der Duitsche regeering van 22 Mei 1888— waarbij het vertoonen van een door de Duitsche ambassade te Parijs geviseerd paspoort verplichtend gesteld is voor de doorreis uit Frankrijk naar Duitschland over de grens van Elzas-Lotharingen — bij verordening van 21 September ll. in zooverre gewijzigd dat. met ingang van 1 October a. s.. zoodanig paspoort alleen zal gevorderd worden van personen die zich in actieven militairen dienst bevinden. van gewezen officieren. van kweekelingen aan militaire inrichtingen van onderwijs buitenslands. en eindelijk van personen die de Duitsche nationaliteit verloren hebben vóór de vervulling hunner militaire verplichtingen in Duitschland en hun 45ste jaar nog niet bereikt hebben.

Voorts is bij die verordening bepaald dat vreemdelingen. welke zich langer dan 24 uren in Elzas Lotharingen ophouden verplicht zullen zijn zich uiterlijk daags na hunne aankomst. bij de politie aan te melden. op straf van uitzetting.

—Namens HH. MM. is onlangs het photographisch portret van wijlen den Koning in lijst toegezonden aan verschillende inrichtingen der marine. aan het corps mariniers. aan de verschillende corpsen en inrichtingen van het leger. aan de militaire gouvernementen. commandanten. en aan de bataljons. welker vaandel versierd is met de Militaire Willemsorde. voorts aan het Indisch leger en aan de garnizoenen te Paramaribo en te Curaçao.

— Men deelt aan de *Arnh. Ct.* uit Den Haag mede:

„Een particulier schrijven uit Batavia. afkomstig van iemand uit de naaste omgeving van den Gouverneur-Generaal. doet ons de conclusie trekken. dat het bericht van de *Indische Merkuur*, als zou de heer Pijnacker Hordijk om persoonlijke — of andere — reden voornemens wezen. zijn ontslag te vragen. uit de lucht is gegrepen."

— De kroonprins van Italië is 3 Oct. voormiddag ten 11 u. 48 aan het station Apeldoorn. dat fraai versierd was. aangekomen. Z. K. H. werd ontvangen door den opper-ceremoniemeester in open calêche. met vier paarden, postillon en voorrijder. De stalmeester was bij de ontvangst aan het station tegenwoordig.

Op het Loo werd Z. K. H. ontvangen door den geheelen dienst: de grootmeesteres. den opperkamerheer. den chef van het militair huis. en den intendant van het paleis.

Het déjeuner had te 1 ure plaats in de Galerijzaal. en werd opgeluisterd door de muziek van het eerste regiment huzaren uit Deventer.

De kroonprins was gezeten tusschen de Regentes en de grootmeesteres. Tegenover de Regentes was gezeten markies Spinola. en aan diens linkerzijde de luitenant-generaal graaf Morra. H. M. de Regentes dronk de gezondheid van den koning. de koningin en den Kroonprins van Italië.

De kroonprins beantwoordde die woorden met een dronk op Koningin Wilhelmina en op de Koningin Regentes.

Om 3 uur is de kroonprins met de Regentes uitgereden in een rijtuig, bespannen met vier paarden, gevolgd door twee andere rijtuigen. Er werd o. a. een rijtoer gemaakt over Hoog-Soeren.

Ten 5 u. 15 m. is de Kroonprins vertrokken en hem uitgeleide gedaan door den opper-ceremoniemeester.

Koningin Wilhelmina heeft wegens een lichte ongesteldheid niet aan het déjeuner deelgenomen. De Koningin had een weinig koorts.

Benoemd zijn tot ridder Grootkruis in de orde van den Nederlandschen Leeuw markies Spinola. gezant van Italië alhier. en luitenant-generaal graaf Morra di Livriano. adjudant van den kroonprins. Tot kommandeur ridder kolonel Risesti. adjudant. en tot ridder markies Malespina. secretaris van de Italiaansche legatie. en graaf Malverzo dei Medici, ritmeester.

De kroonprins kwam den 3 Oct. des avonds te 7.14 van 't Loo te Amsterdam aan en was vergezeld van den luit.-kol. Simon en den ritmeester jhr. Van de Pol. die Z. K. H. aan de grenzen opwachtten. en hem vervolgens naar 't Loo en Amsterdam vergezelden.

Aan het station waren aanwezig de consul van Italië de heer H. van Dam. prof. C. Gambino. leeraar in het Italiaansch aan de handelsschool alhier, en voorts een 10 tal vertegenwoordigers van de Italiaansche kolonie der hoofdstad.

Zoodra Z. K. H. den waggon had verlaten. werden de landgenooten aan den kroonprins voorgesteld door den heer Van Dam. waarop de heer Gambino Z. K. H. toesprak en hem het welkom toeriep in de hoofdstad van Nederland. Hij verzekerde den jeugdigen kroonprins dat het de hier aanwezige landgenooten aangenaam was een kleinzoon te mogen begroeten van den grooten koning Victor Emanuel. die Italië onafhankelijk en vrij had gemaakt. een zoon van koning Umberto. die alom geacht en geëerd werd om zijne beminnelijke hoedanigheden. Met het „leve de kroonprins van Italië" waarmede de heer Gambino zijn welkomstgroet eindigde. stemden niet alleen de leden der Italiaansche kolonie, maar ook alle aanwezigen op het perron in.

Voorafgegaan door den luit-kolonel Simon. begaf Z. K. H. zich daarna in de wachtkamer eerste kl.. waar Z. K. H. zich nogmaals aan de heeren liet voorstellen. Allen drukte hij de hand. als om hen dank te willen betuigen voor de eenvoudige doch niettemin hartelijke en oprechte begroeting.

In drie hofrijtuigen nam Z. K. H. met gevolg plaats. en kwam te half negen in *Brack's Doelen Hotel* aan.

De prins bezocht te Amsterdam het Rijksmuseum en de diamantslijperij Daniels.

BUITENLAND.

Italie.— Terwijl in het Vaticaan de Katholieken uit de geheele wereld neerknielden aan de voeten van den H. Vader, bereidde de eerste minister van het officiëele Italië zich voor tot de redevoering, welke hij

---

Un otro persona tabata salbá pa su jiocnan. Ora awa a jena su cas, é tabata den coesina. Su jioe a cohé na su braza, i landando, el a lastrá hiba na porta di cas. Es awa a lastra nan toer dos bai coené, ma e jioe tabata persigi landa, mientra é tabatin su tata tené na su djente té ora koe el a alcansa dak di un cas koe el por a poné liber di peliger. E mes heroë-ai a salba un mama coe su dos jioe i dos mucha-muher i n'e mes manera koe el a salba su tata,

Nan ta conta també un salbacion mi lagroso di Fuente Fresno, un pueblecito cerca Consuegra. Habitantenan di e pueblecito a spierta den anochi for di nan sonjo pa amenaza nan di e tempestad i de bez en cuando pa rajonan di weerlicht nan tabata mira, com awa ta bacia drenta nan cas.

Den es oscuridad tragica-ai ningun hende tabata sabi, kiko haci pa salba nan més ni otro. Ningun tabata risca, movenan pa miedoe pa nan no bai irevocablemente perdir. Gritoe di desesperacion tabata doloroso: "Luz! luz!" e miles gargantanan ronca tabata grita i sin koe ningun hende tabata respondé riba es gritoenan-ai. Di repiënte, ora mortoe tabata inevitable, un rajo a corta aire i luza caranan palida di ansia di es disgraciadonan. Ma el a hací mas. El a cai riba un molina di bientoe i el a poné na candela. Favorecé na bon ora p'é luz-ai, e habitantenan di Fuente Fresno a bandona nan cas purá, koe nan tabata corré peligro di tabata derá abao, i nan tabatin fortuna di haja un lugar poco mas for di peligro.

No tabata di promé bez koe es disgracia-ai a compaña Consuegra. N'e mes lugá-ai tabata para dos bez caba un stad koe a corré mes suerte. Toer camina hende ta mira resto di destruccion causá pa inundacion koe ta distruí kiko koe é haja den su camina. Ma bistoe koe den un aldeano Spanjo ta corré masjar sanger Arábica, nan a cai pa indiferencia i negligencia di Hispano-Arábica cada bez den mes falta i nan tabata fabrica obstinar i sin temor n'e mes lugar. Nan lo ta mas sabir awor?

Motiboe di es disgracia-ai ta masja clá. Fondo di e rioe Amarguillo ta casi n'e mes haltura coe cajanan di Consuegra, si acaso por bisa di un fondo koe poco-poco ta sina jená pa pasamentoe di bestia, pa suchi of otro cos, koe casi el a desaparecé henteramente. Asina koe toer cos ta dependé n' e rioe secoe di costumber. Anja i siglo nan no a haci nada pa evita un inundacion na un lugar koe é ta inevitable. En caso di jobida, awa ta bacia for di seroe, koe e stad ta na su pia, mui ordinario den cajanan. Despues ta para un lodo, koe nan ta saké poné un banda i ora solo seké, é ta sirbi pa trottoir. Mesté bisa, ta un berguenza pa goebierno spanjó, koe un situacion asina ta keda semper mescos, koe ningun caso ta haci pa saca e awa of pa cobamentoe di e rioe.

Semper e pueblo disgraciado-ai ta bisita pa desastro muchoe mas grandi koe toer otro tera di Europa, desastre koe ta haci hende corda na és di India i China. En berdad, koe parti di culpa ta di e mes, ma major ta riba Goebierno koe, tabata spierta pa hombernan apto, mesté preveni sorto di disgracianan asina. Contra un temblor no tin nada pa haci, pasobra traicionadamente é ta prepara su distruccion den coerazon di tera, oenda ningun hende sabi kiko ta socedé ajá.

Ma coe inundacion no ta asina. Esaí hende por mira padilanti i ciencia ta doena basta medio na mán koe hende por defendé contra djé. Larga e medionan ta costa cuantoe koe ta, perdida ta semper mas grandi i bida di un hende bon tin muchoe mas balor koe cien milnan for di caja di goebierno.

Es desastre di Consuegra no ta unicoe koe ta plama ansia i spantá. Na Almeira també, inundacion a distruí berdad, solamente un cantidad limitá di bida di hende, ma el a causa també un danjo di *miljon*.

......

volgens gebruik in een der groote steden buiten Rome moet gaan uitspreken.

Hiertoe had de heer di Rudini de stad Milaan uitgekozen, die altijd de burcht van de parlementaire rechterzijde geweest is. Het was dus natuurlijk, dat de gematigde minister haar uitkoos, nadat 15 jaar lang de linkerzijde geregeerd had.

Maar de oude inwendige verdeeldheid van Italië toonde zich ook thans weer: de hoofdstad van Piëmont was evenmin als Florence en Napels met de aan Milaan gegeven voorkeur tevreden. De minister weet nu niet wat te doen: hij zou gaarne zijn zin doordrijven maar vindt dit wel wat gevaarlijk; geen van allen wedijverenden steden toegeven en te Rome spreken,—dat is tegen het gebruik en heeft toch den schijn van zwichten; hij denkt er nu over…om in het geheel niet te spreken:

— Crispi reisde onlangs door Syracusa, de stad die den heer di Rudini naar de Kamer heeft afgevaardigd, en waar deze zeer populair is. Hij werd door het volk, dat zeer verbitterd is over zijne oppositie tegen de regeering, op weinig sympathieke wijze ontvangen. Eene overgroote menigte omringde hem en floot hem uit: de kreten „Weg met Crispi!" klonken van alle kanten. De houding des volks was zoo dreigend, dat men in aller haast troepen moest ontbieden om Crispi te beschermen. Verscheidene personen werden gevangen genomen.

Frankrijk.—Van de twee medailles, die door Rusland aan de Fransche zeelieden werden toegekend, die Kroonstad bezochten, is die voor de officieren van goud en vertoont aan de eene zijde een oorlogsschip met het volgende randschrift in 't Russisch: „Ter herinnering aan de Fransche vloot, S. P. B." (Sint-Petersburg). Op de keerzijde prijkt een anker met den datum van den tweeden Juli 1891, waarboven de gekruiste Fransche en Russische vlaggen.

— Een kleinere zilveren medaille voor de matrozen vertoont eveneens aan de eene zijde een oorlogsschip met het randschrift: *Vive la marine française* en aan de keerzijde een krans met de woorden: *Souvenir de Russie* 1891.

Belgie.—De *Vooruitcht*, orgaan der antwerpsche progressisten, meldt dat de beweging voor algemeen stemrecht opnieuw begint en dat zij zal gepaard gaan met een hardnekkige republikeinsshe propaganda, om de monarchie in België omver te werpen.

— De dood van den befaamden gelukzoeker Boulanger is zijn leven waardig geweest, hij heeft zich gezelfmoord.

Boulanger begaf zich den 1 October ten 11 ure van Brussel naar het kerkhof van Elsene: hij was vergezeld van twee personen, waarvan de een de functie van secretaris bij hem vervult. De generaal was gewoon er iederen dag heen te gaan, in gezelschap zijner moeder, om het graf te bezoeken van mad. De Bonnemain, welke met Boulanger, die zijn vrouw had verlaten, leefde, tot zij in Juli ll. overleed.

Dien morgen maakte hij gebruik van een oogenblik, dat zijne vrienden waren terzijde gegaan, verborg zich achter de tombe van mevr. De Bonnemain, en loste een revolverschot in den rechterslaap van het hoofd. De dood was onmiddelijk. Een geneesheer, in der haast geroepen, heeft slechts het overlijden kunnen constateeren.

Het wapen, waarvan de generaal zich bediend had, was een ordonnans revolver van de fransche cavalerie. In zijn vest, op de hoogte van het hart, vond men het portret van mad. De Bonnemain. Het lijk, met een laken bedekt, werd naar het bureau van politie gebracht, vergezeld door den inspecteur der begrafenissen. Vandaar bracht men het naar het huis van den generaal, Montoyerstraat.

Wat de reden is van deze daad? Mad. De Bonnemain, die zeer bemiddeld was, overleed, naar men zegt, zonder aan Boulanger een beduidend gedeelte van haar fortuin vermaakt te hebben. Boulanger zelf had geen vermogen, en zijn pensioen verviel, toen hij uit Frankrijk verbannen en van al zijne rechten vervallen werd verklaard. Sedert het ineenstorten der Boulangistische partij hielden natuurlijk ook de bijdragen op, welke door de steunpilaren der Boulangistische beweging — de hertogin van Uzès, den graaf van Parijs en anderen — werden gegeven. Kortom men beweerde, dat Boulanger, die gewoon was op grooten voet te leven, zich sedert den dood van Mevrouw De Bonnemain zeer moest behelpen.

Deze omstandigheid, alsmede het treuren over mme. De Bonnemain, die hij verafgoodde, schijnen Boulanger tot zijn dood gedreven te hebben.

Te lafhartig, om in Frankrijk den weg moedig in te slaan, die wijd voor hem openstond, is hij ook te lafhartig geweest, om — zij het niet met christelijke onderwerping — dan ten minste met mannenmoed den tegenspoed te dragen.

Oostenrijk.— Den 2 Oct. zou keizer Frans Jozef de stad Reichenberg, in Bohemen bezoeken. Reichenberg is eene stad met Duitsche bevolking en ontving het keizerlijk bezoek, daar Frans Jozef de Czechische hoofdstad Praag had bezocht en beide Boheemsche nationaliteiten gelijkelijk wilde behandelen.

In den nacht vóór 's keizer komst bespeurde men op den spoorweg, niet verre van Reichenberg, twee groote gaten in de baan, die, veroorzaakt waren door de ontploffing van evenzoovele met nitro-glycerine gevulde bommen, welke kort voor middernacht daar moeten gelegd zijn. Naar het schijnt, zijn de daders uit vrees van overvallen te worden, met te veel overhaasting te werk gegaan, en daardoor laat het zich verklaren, dat de ontploffing niet sterk genoeg is geweest, om den weg geheel te vernielen.

Had men het op het leven des keizers toegelegd, en waren de bommen te vroeg ontploft? Of had men den keizer van een bezoek aan de Duitsche stad willen afschrikken? Dat is onbekend.

De schade werd onmiddellijk hersteld, en de keizer kwam des morgens te Reichenberg aan, waar hij met groote geestdrift werd ontvangen en tot in den namiddag vertoefde.

De Duitschers beschuldigen de Czechen van den aanslag, en de Czechen verdenken de Duitschers, den aanslag zelven gepleegd te hebben, om op hen eene betichting te kunnen werpen. Waarschijnlijk echter is de misdadige poging het werk geweest van anarchisten, die in de omstreken der Protestantsche fabriekstad Reichenberg zeer talrijk zijn.

Portugal.-Met genoegen wordt gadegeslagen, hoe de algemeene toestand in Portugal langzamerhand betert. Het woelen der republikeinsche en revolutionnaire elementen schijnt — voor zoover uiterlijk valt waar te nemen — zoo goed als gesmoord te zijn sinds den opstand van Januari dezes jaars, die door zijne ontijdige losbarsting de plannen der samenzweerders deed mislukken en hen zelven ten verderve voerde. Er werd toen door het ongelukkig geschil met Engeland over de Afrikaansche koloniën veel bijgedragen om de monarchie onpopulair te maken en het volk meer tot de bedoelingen der republikeinen te doen naderen. Gelukkig echter voor het huis van Braganza en niet het minst voor Portugal zelf schijnt het krachtdadig doodrukken der oproerige beweging van dezen winter en de betere toestand, welke sinds dien ontstaan is, de gemoederen in eene andere richting geleid te hebben. Herhaaldelijk is de koninklijke familie bij bezoeken aan verschillende steden door het volk warm toegejuicht, zelfs in universiteitssteden, die vroeger de brandpunten der revolutionnaire beweging waren.

Zondag 27 Sept. kwamen de koning en de koningin te Lissabon terug, om in de hoofdstad hun verjaardag te vieren (beiden zijn nl. op den 28 September jarig) en het jonge koningspaar — koning Karel is 28 en koningin Amelia 26 jaar — werd ten warmste toegejuicht in diezelfde residentie, waar acht maanden geleden allerlei dreigende samenscholingen werden gehouden. Dames boden der koningin overal bloemruikers aan.

Ter gelegenheid van dit jubelfeest heeft de koning gratie geschonken aan de soldaten, die veroordeeld zijn wegens deelneming aan den opstand van 31 Januari in Oporto. Wel te verstaan: de soldaten, die zonder directe verantwoordelijkheid, alleen gehoorzamende aan hunne officieren, hebben gehandeld, worden begenadigd. De officieren en burgelijke belhamels moeten ten voorbeeld hunne gerechte straf ondergaan.

Dit decreet maakt den besten indruk in het geheele land en zal er zeker veel toe bijbrengen, om de geschokte sympathie jegens het koningschap weer op te wekken.

Dit alles zijn gunstige teekenen. En al moge de stoffelijke toestand van Portugal voor het oogenblik nog zeer weinig reden tot tevredenheid geven, mag men toch vertrouwen, dat het zedelijk herstel ook langzamerhand materieele verbetering met zich zal voeren.

Spanje.—In Spanje worden in den laatsten tijd ongunstige berichten verspreid. Men spreekt er van eene uitgestrekte samenzwering, die een pronunciamiento en de vervallenverklaring van de monarchie beoogt. Verscheidene bladen weten zelfs te berichten, dat de conservatieve regeering de generaals, die in groote steden commando's hebben, nauwkeurig door geheime politie doet gadeslaan. En men begint het uit te leggen in den zin, alsof de koningin-regentes zelve voor haar troon vreesde, dat zij in Italië voor eene waarde van 7 millioen gronden heeft aangekocht.

Waarschijnlijk heeft men hier met sensatieberichten te doen. De stemming des volks is tegenwoordig zeer gunstig voor zijn *reyaito* en diens moeder. Dat is o. a. te Pampeluna gebleken, waar het volk zoo ontevreden was over eene Carlistische meeting, dat het tot gewelddadigheden overging, en er troepen ruiterij moesten gezonden worden, om de orde te handhaven.

Creta.— Op Creta is onder het bestuur van den nieuwen pacha Mahmoed Djelladdin de rust nog niet teruggekeerd. De bevolking wantrouwt hem en houdt zich voor een groot deel in de berglanden verscholen. Te Petra werden weder drie soldaten vermoord: terwijl benden dieven het land afloopen. Het gerucht doet de ronde, dat te Kissamos ongeveer twee-en-zeventig gewapende manschappen geland zijn: daarenboven op een andere plaats aan de kust nog veertig. De Turksche schepen begaven zich naar Kissamos, maar kwamen te laat om de lading te voorkomen. Algemeen verwacht men weer nieuwe ongeregeldheden. Een rondschrijven, waarin om de tusschenkomst der vreemde mogendheden wordt verzocht, ligt gereed om verzonden te worden.

Amerika. — De *Standard* verneemt uit Washington, dat de Amerikaansche regeering zich ernstig bezig houdt met het geschil tusschen haar en de Chileensche *Junta* naar aanleiding der weigering tot uitlevering van drie aanhangers der oude regeering, die in het gebouw van het Amerikaansche gezantschap een schuilplaats vonden. Ofschoon het bericht, dat de *junta* onder anderen drie Amerikaansche onderdanen in hechtenis heeft genomen, wordt bevestigd, beschouwt men te Washington het geval toch als niet van ernstigen aard.

NOTICIANAN DI CABEL.

Ricibi dia 23 Octubre.

Paris.— Na un accidente di ferrocarril tabatin dos morto i masjá hende heridá.

Zar di Rusia a doena tres miljón rublo pa e victimanan di hamber i él ta pidi socorro na nobleza i na clase media.

E finca *Golden grove* (Jamaica) a ser vendé pa 15,750 libra esterlina.

Vapor *Scythia* di linea Cunard koe a perdé su hélice na viaha, a ser hibá na Queenstown pa e vapor holandés *Edam*. Su pasaheronan a pasá abordo di Rotterdam coe destino pa New-York.

Nan ta anunciá un violenta tempestad den lamar di Irlanda.

Vapor *City of Paris*, koe a yegá Queenstown, a topá mal tempoe den Atlántico.

Conductor di máquina dje tren expreso cerca Reading a descubri un atentado pa haci e tren boela fô di su heroenan, i koe esai él a evitá un desgracia.

25 Oct.

Paris. — Ministro a rechazá e derecho di 20 franc koe comité di Senado a votá i él a adoptá es di 20 franc pa importación di salazón.

Nan ta bisa kee pa motiboe di su edad avanzada, Ministro di Relacionnan Exterior di Dinamarca ta retirá di política.

E mucho aguaceronan na Sur di Rusia ta doená esperanza di bon cosecha pa anja próxima.

Zar ta haci toer esfuerzo pa establecé un liga di paz den diferente potencia.

Londres. — Inundacionnan na Francia, Inglaterra i Spanja a causá grandi danjo.

Mr. Edmond ta eligi miembro di Parlamento na Cork, na lugar di difunto Parnell.

Madrid.— Sr. Canovas a anuncia Concecho di ministronan, koe si acaso Francia continuá poné derecho riba binjanan, lo ta necesario pa Spanja toemá cierta medida,

27 Oct.

Paris. — Maniobranan di ehército francés a coeminsá coe un atake falso di Paris pa general Saussier: gran número di oficial estrangero a presenciá e acto.

Londres.— Mr. Margat ta nombrá mienbro di Concecho colonial di Trinidad.

Willian L. Jackson, ta nombrá secretario en gefe di Irlanda na lugar di Balfour.

Gladstone ta prepará un proyecto nobo di lei pa autonomía di Irlanda.

Nan ta desmenti e noticia di emfermedad di la reina Victoria.

Na e distritonan di Rusia camina nan ta sufri di hamber, nan ta masjá disgustá pa ausencia di Zar.

Berlin.— Policía ta haciendo investigación pa descubri autor dje difamacionnan koe a circulá den henter imperio contra emperador Wilhelm.

E proceso contra e gefe civil Herr Manche, acusá di bendementoe di decoración ta causando grandi escándalo.

New-York. — Blaine a yegá Washingtón na bon estado di salud.

Noticianan di Buenos Ayres ta bisá koe general Mitre ta persisti na retirá su candidatura pa Presidente, i nan ta temé koe e resolución ayi por trecé algún alteración den orden público.

28 Oct.

Paris.— Nan ta anunciá morto dje actor francés Dupuis. Mr. Ribot a respondé e interpelacionnan di masjá diputado tocanti político exterior di Francia..

Na un desgracia di ferrocarril a moeri 15 persona i 50 a recibi herida.

Londres.—Explosión di un bomba den oficina d imprenta nacional, órgano dje partido Mac Carthy na Dublin, a ocasioná algún danjo.

Rumor ta circulá koe na consecuencia di un colisión den un vapor i *Charleswood*, riba costa di Inglaterra, 36 persona a perecé.

New-York.— Crisis den ministerio canadiense, pasobra nan a nengá di nombrá honorable J. D. Chapleen pa Secretario di Eestado. Esai ta amenazá di alterá orden.

29 Oct.

Paris.— Un tempestad violenta a reventá na e momento aki na Francia. Nan ta bisa koe Austria i Italia lo drenta coe Alemania den e union di aduana.

Gran duque Wladimir a yegá Madrid.

Londres.— Nan ta anunciá morto di coronel Huevlett, e oficial di

mas anciano, koe a toemá parti den batalja di Waterloo.

Partidarionan di Parnell i di Mac. Cathy ta bringá pa un asiento den Parlamento pa Cork.

Distrito di Strand na Londres a eligí Frederic Smith pa mienbro di Parlamento na lugar di su difunto tata W. H. Smith.

Madrid. — Según nan ta bisa, nan lo bai poerbá di planta tabaco na difirente distrito di Andalucia.

Fuerte tempestad na noord di Spanja.

VERSCHEIDENHEDEN.

— In Mei 1890 stierf te Péngna-(Ain) een gepensioneerd kapitein. Lestgourgues en werd te Izernore begraven. Sedert dien tijd pleegt zijn patrijshond Black, die destijds den stoet volgde, elken dag de 14 kilometer afstands naar het graf af te leggen, over den muur van het kerkhof te springen en eenigen tijd op het graf te gaan liggen. Alle pogingen om het hem af te leeren waren vruchteloos.

— De Shah van Perzië is een groot liefhebber van de photographie en er zelf ook zeer bedreven in. Overal, waar hij gaat, in de stad, of buiten, of in het gebergte, heeft hij altijd een hofphotograaf bij zich, die dadelijk met zijn camera bij de hand moet zijn, om eene photographie te maken van een landschap, eene groep, of wat maar in den smaak van zijn gebieder valt.

— De vervanging der wind-, koren-, pel-, en meelmolens door stoomgemalen is reeds bekend. In Duitschland heeft men het thans zoo ver gebracht, dat de windmolens zelfzwichtend en zelfkruiend zijn. Deze nieuwe vinding is het eerst in toepassing gebracht door den heer H. P. Mulder, meelfabrikant te Muntendam (Gron.) In plaats van zeilen over de wieken te spannen heeft deze industrieel de zoogenaamde jaloeziebeweging aangebracht. Deze inrichting kan machinaal den loop van den molen of de kracht der beweging temperen, daar de jaloezieën zich openen en sluiten naar gelang van de kracht van den wind, zoodat men op den molen geen hortende of stootende beweging meer ondervindt, maar het gaandeweg een egalen en gelijkmatigen gang behoudt, wat natuurlijk bij builig weder een groot gemak en beter fabrikaat oplevert.

— Het karakter van den man valt eenigermate op te maken uit zijn sigaar. De wijze, waarop hij haar tusschen de lippen houdt, is den aandachtigen opmerker daartoe voldoende.

Hij, die zijne sigaar tusschen de lippen van de eene zijde naar de andere „rolt" neemt het leven vroolijk op en meent 't goed met zijne naasten.

Hij, die haar meer tusschen de tanden dan de lippen houdt, meer op haar kauwt dan haar rookt, is vastberaden.

Hij, die telkens zijn sigaar opnieuw aansteken moet, heeft een wispelturigen aard — die de puntjes netjes in 't aschbakje legt is, bedachtzaam en zuinig — hij, die ze wegwerpt, roekeloos en onnadenkend.

De sigaar recht in den mond te houden en rookwolken naar alle zijden te verspreiden, strekt ten bewijze, dat de rooker aanleg tot peinzen en wankelmoedigheid bezit.

— Te Milwaukee, in Noord-Amerika, werd eene bruiloft volgens den Oud-Hebreeuwschen ritus gevierd, juist zooals dat voor 2000 jaren te Jeruzalem gebruikelijk was. De bruidegom moest vóór het voltrekken der verbintenis zijne meening over het huwelijk ontvouwen, terwijl de bruid zevenmaal om de bruidegom loopen moest. Daarna ontdeed de bruidegom zich van al zijne artikelen van waarde en gaf die aan zijn vader als een teeken, dat de bruid ook verlangend was hem te huwen, al ware hij een arme drommel, dat hare liefde dus zijn persoon en niet zijne bezittingen betrof. Er werd zure en zoete wijn geschonken om aan te duiden, dat de echtelijke staat niet altijd zoete vreugde oplevert. Het glas echter werd op den grond aan stukken geworpen als een teeken, dat ook het grootste geluk even snel als een broos drinkglas kan vernietigd en in treurigheid kan veranderd worden.

— —

Volgens de *Liverpool Courrier* zal Engeland het eerste land zijn, dat er dynamiet-torpedo werpers" heeft. Met dit nieuwe wapen wordt door middel van dynamiet vier mijlen ver (een afstand van een uur en twintig minuten.) een torpedo in zee geworpen. Op verschillende plaatsen worden batterijen van „torpedo-werpers" opgericht.

NADIE QUIERE SEMEJANTE ANILLO.

Por mas de cien años una cierta familia de trabajadores, que vivía en Paris, ha venido suicidándose. De padre á hijo y de madre á hija ha descendido un anillo de oro, que se ha encontrado en el dedo de cada uno de estos suicidas despues de muertos. El año pasado se trajo á la *Morgue* el cadaver de un joven, que se había suicidado y que tenía en el dedo el fatal anillo de oro. Este era el último de su raza. El anillo se enteró con el cadaver y nadie que sepa la historia se atreverá á quitár-elo.

La afeccion mental de este familia procedia de un antepasado lejano y fué haciéndose más intensa conforme se fué reconociendo hasta llegar á ser una fuerza irresistible, y se aceptaba el anillo como la obligación de que el que le poseía, se suicidara siguiendo el ejemplo del que antes lo había llevado. Esta clase de manía se origina generalmente en un desarreglo del sistema nervioso, que a su vez procede de anemia ó probeza de sangre, uno de los resultados de nutricion defectuosa.

Una carta reciente de un caballero que vive en Norfolk contiene lo siguiente: *[illegible]* notice. Las horas de la noche eran para él horas de terror segun él dice. Se volvia y revolvia en la cama, pensando si podria amanecer de nuevo. En este caso no eran remordimientos de conciencia, puestos que no había cometido ningun delito: la causa es puramente física: sin embargo, muy general en Inglaterra, indigestion, arrastrando su larga cadena de consecuencias y entre ellas el desarreglo nervioso.

Dice que la piel y los ojos habían perdido hacia años su color, y con frecuencia estaban de un color amarillo fantástico y repugnante. Esto se debía á la presencia de la bilis en la sangre y en los tejidos, en donde nada tenía que hacer. Pero como el hígado torpe y débil no podía deshacerse de ella, no había otro resultado posible que el que experimentaba nuestro amigo. Con frecuencia le dolía la cabeza, como si los enemigos hubieran establecido en ella un obrador, y unos dolores se sucedian á otros en todo su cuerpo, como si tuviera por lo menos la mitad de las enfermedades, de que se ocupan los libros populares de medicina.

Una cosa y solamente una tenía la culpa de todos estos males, es decir, la ponzoña llevada á la sangre por el alimento, descompuesto en el estómago y los intestinos. Los pies fríos, la pérdida de apetito y ambicion, la depresion mental, la sensacion de cansancio, el mal gusto de boca, tos seca, mareos, palpitacion, debilidad son polluelos que se han criado en un mismo nido, y la madre es siempre la indigestion.

El tiempo pasa de cualquier modo como siempre, ya riamos, ya lloremos, y este hombre se llegó á cansar de una vida tan penosa. Deseaba llegar al fin, lo que no es de extrañar. La última carilla de la carta está escrita de otra manera. Dice: "Cuando me acuerdo de lo que era y de lo que soy, á penas puedo comprender el cambio. Hace seis meses que estoy tomando una preparacion llamada Jarabe curativo de la Madre Seigel, que ha operado una revolucion completa en toda mi economía. Uno de mis arrendadores me lo recomendó y lo he probado por darle gusto. Ahora lo alabo yo y doy gracias al que lo hace y lo anuncia. Mis trabajos han terminado, y á los 57 años me siento tan lijero, alegre y animado como un muchacho en sus vacaciones. Digo á los médicos que una vieja enfermera alemana los ha derrotado en su carrera, y en cuanto á mí se retiere, no me lo pueden negar. Ya no me asaltan pensamientos horribles de suicidio por encontrar muchos placeres en la vida. Mi agradecimiento no puede expresarse."

El autor de esta carta consiente en que se publique todo lo que llevamos impreso, pero no quiere que se haga uso de su nombre al menos por ahora por razones que debemos respetar, pero la sinceridad evidente de la historia llevará el convencimiento á toda persona despreocupada.

Per telegram, via St. Kitts, de treurige tijding ontvangen van het overlijden in den ouderdom van ruim 40 jaren, van den Zeer Eerwaarden Pater **Engelbertus Antonius Onderwater**, in leven eerst in bediening op Curaçao, later Pastoor op St. Martin (N. G.).

Curaçao 20 October 1891.

✝ H. JOOSTEN,
Biss. tt. van Marc. en Ap. Vicaris van Curaçao.

Uit de hand te koop:

Het aan de Overzijde dezer haven gunstig gelegen Erf onder N. 71 (vroeger het eigendom van wijlen den Heer Doctor TH. DE VEER) met daaropstaande heerenhuizen, regenbakken, koetshuis, paardenstallen, pakhuizen, loods en verdere bijgebouwen.

Van den 1sten November a. s. af zijn de woonhuizen en verdere gebouwen van 11 uur des voormiddags tot 1 uur des namiddags, behalve op Zondagen, te bezichtigen.

Voor nadere informatiën vervoege men zich tot den ondergeteekende.

J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

Curaçao 20 October 1891.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van PANDEN, beleend bij de Spaar- en Beleenbank van 1e Januari t/m. 30 Juni 1889, onder No. 8683 Y t/m. No 3475 Z, zal plaats hebben op Donderdag 5 November a. s. en de volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 15 October 1891.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANOENCIO.

Beendemeentoe na fiendisji di PREENDANAN koe tien plaka fiá ariba na Spaar- en Beleenbank, fo di 1 di Janaari te 30 di Juni di 1889, bauw di N. 8683 Y te N. 3475 Z, lo tin lugá Dja-weebs, dia 5 di November koe ta bini i dianan koe ta sigui.

Ta pidi eesnan koe tin interes aseerka di bien paga nan intres afin di evita e beendemeentoe ayi.

Corsouw, 15 October 1891.

President,
M. P. CURIEL.

AVISO.

Pa falta di carton nos no ta na ocasion ainda di por binder "La Unionnan" di anja pasá. Ma tan pronto koe nos ricibi, lo nos pone na conocemento di público afin koe nan por manda nan "La Union" manera anja pasar.

RED.

TE KOOP

BY

RENÉ HELLMUND

MET DE LAATSTE BOOTEN ONTVANGEN

Roode en witte Portwijn, roode tafelwijn, Madera, Cherry, Likeuren, Sardijnen, Pruimen, etc., etc.

Curaçao, den 12 Mei 1891.